

Ceļi uz bioekonomikas attīstību: Eiropas multi-reģionālā perspektīva

Avots: *EFI, 2025.gada decembrī

Kopsavilkums

Pāreja uz ilgtspējīgu nākotni arvien vairāk tiek saistīta ar bioekonomikas turpmāko attīstību. Šajā procesā gan publiskais, gan privātais sektors spēlē izšķirošu lomu. Valsts aģentūras un publiskās iestādes ir nozīmīgas bioekonomikas attīstības virziena veidošanā, izmantojot stratēģiskos pamatnostādnes, regulatīvos pasākumus un politiku. Šie instrumenti var radīt labvēlīgu vidi, novēršot birokrātiskos šķēršļus un radot labvēlīgus apstākļus. Vienlaikus privātā sektora organizācijām, tostarp nozares interešu grupām un uzņēmumiem, ir svarīgs uzdevums – aizstāvēt šos labvēlīgos apstākļus un veicināt bioekonomikas izaugsmi, aktīvi iesaistoties, pieņemot stratēģiskus biznesa lēmumus, veicot kapitālieguldījumus un ieviešot bioloģiskas inovācijas tirgū. Visā šo procesu gaitā abu nozaru dalībnieku izpratne par bioekonomiku ietekmē viņu rīcības rezultātus. Tāpēc šajā pētījumā tiek izpētīta bioekonomikas izpratne starp publiskā un privātā sektora ieinteresētajām personām deviņos Eiropas reģionos, ņemot vērā šķēršļus un atbalstošos apstākļus, kas ietekmē tās attīstību, īpaši svarīgas bioekonomikas vērtības ķēdes, kā arī gatavību un uztveramo atbildību par bioekonomikas attīstību. 534 tiešsaistes aptaujas atbilžu (288 no publiskā sektora un 246 no privātā sektora) rezultāti liecina, ka galvenie faktori, kas identificēti kā bioekonomikas attīstību veicinoši, ir piekļuve investīcijām un zinātniskajām atziņām, savukārt kā galvenie šķēršļi minēti tādi faktori kā ierobežota sadarbība starp ieinteresētajām personām un nepietiekama atbalsta politika un tiesiskais regulējums. No izceltajām vērtības ķēdēm bioenerģija tika bieži atzīta par nozari ar augstu izaugsmes potenciālu, lai gan tā nebūt nav nozare ar visnozīmīgāko ietekmi uz vidi. Gan publiskais, gan privātais sektors izrādīja lielu gatavību attīstīt bioekonomiku, tomēr abi piešķīra lielāku atbildību publiskajam sektoram trīs galvenajās jomās: sabiedrības informētības un komunikācijas par bioekonomiku uzlabošana, labvēlīgas ietekmes uz vidi un sabiedrību nodrošināšana un ieguldījumi bioekonomikas izaugsmē.

Atsauces:

Siebe Briers, Anne Ackermann, Ivana Živojinović, Stefanie Linser, Radek Rinn, Inazio Martinez de Arano, Johanna Klapper, Venla Wallius, Melanie Amato Kriján, Leire Barañano Orbe, Míriam Gonzalez Dominguez, Sari Koivula, Gudrun Van Langenhove & Stefanie Wieland. 2025. Pathways to bioeconomy development: A multi-regional perspective from Europe. <https://doi.org/10.1007/s13280-025-02297-4>

* European Forest Institute - Eiropas Mežu institūts ir starptautiska organizācija, ko izveidojušas Eiropas valstis.

- [30 Eiropas valstis](#) ir ratificējušas Konvenciju par EFI.
- EFI ir apmēram 130 [asociētās un filiāļu organizācijas](#) 40 valstīs.
- EFI galvenā mītne atrodas Joensū, Somijā, un EFI ir arī biroji Barselonā, Bonnā, Briselē un Romā, kā arī projektu birojs Malaizijā.